

Syntagma Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XXVIII. Utrum omnes homines, etiam B. Virgo, fuerint simul electi in eodem signo ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

nati salvarentur, etiam omnes alii damnarentur, quamvis non esset peccatum originale, quod, manente statu innocentia, esset maxima indecentia, & maximum inconveniens respectu talis statutis, in quo haberetur donum integritatis, & non adeo urgerent tentationes. Accedit, quod gradus gloriae non possent tunc esse idem, qui modò sunt; siquidem modò plures corresponeat operibus ex opere operato ratione Sacramentorum, & meritorum Christi, qua tunc non essent, sed solum haberent illi gradus gloriae, qui tunc corresponeant operibus operantis.

607. Argues 6. Christus Dominus, & Beatissima Virgo fuerunt prædestinati ante præsumum peccatum originale; siquidem non poterat prævideri, ubi non erat futurum; sed reliqui homines fuerant simul cum Christo, & Beatissima Virgine prædestinati; ergo &c. Respondeo negando majorem: neque enim Christus Dominus fuit prædestinatus, sicut neque Beatissima Virgo, nisi post præsumum peccatum in esse absoluto, ut patet ex supra dictis, & patet ex dicendis; ita tamen ut non fuerint prædestinati post originale, quod illis inhæceret, sed quod suis inhæceret progenitoribus.

SECTIO XXVIII.

Vtrum omnes homines, & etiam Beatissima Virgo, fuerint simul electi in eodem signo?

608. DVERTES hujusmodi questionem posse in triplici sensu excitari, & resolvisti: Primum comparando Adamum cum illius posteris: Secundum comparando posteros inter se, excepta Beatissimâ Virgine. Tertium comparando eosdem posteros cum Virgine Sanctissimâ. Hoc posito.

Dico 1. Adamus non prius, sed simul cum aliis hominibus fuit efficaciter electus ad gloriam. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 12. n. 4. P. Tanner. de prædest. d. 3. q. 5. dub. 9. n. 2. P. Ruiz de prædest. d. 59. sect. 2. n. 3. & alii. Probatur, quia in actibus divinis nulla est admittenda prioritas, & posterioritas, nisi detur aliquod fundamentum, aut ad illos constitudos in diversis signis; aut ad considerandam aliquam dependentiam, vel congruentiam ex parte objecti; sed hic nullum datur fundamentum, neque ad constituendam electionem Adami, & aliorum hominum in diversis signis; neque ad considerandam aliquam dependentiam, aut congruentiam inter gloriam Adami, & gloriam aliorum hominum; siquidem neque fuerunt intentæ in diversis signis; neque gloria Adami fuit causa, aut ratio, aut occasio dandi gloriam aliis hominibus; ergo &c.

609. Argues: Caput semper consideratur ante membra; sic enim Christus Dominus, quia erat caput morale aliorum prædestinatorum per influxum gratiae, & gloriae, ante illos fuit prædestinatus, ut diximus; sed Adamus prædestinatus fuit etiam caput morale aliorum hominum in ordine ad transfundendam gloriam, & gloriam, si observaret præceptum; ergo ante illos fuit electus. Respondeo primò ad minorem, Adamum fuisse constitutum caput hominum, sed solum quoad gloriam propriam statutis innocentiae, qua cum non fuerit efficax in ordine ad gloriam in re consequendam, ideo eam amittit, consequenterque ipsam rationem

capitis, cuius loco constitutus est Christus. secundus Adamus de celo cœlestis, qui solus de facto est caput morale omnium hominum quoad supernatura, ipso primo Adamo manente capite solum quoad naturalia, & priuationem gratiae, ex quo omnes nascimur filii iræ; siquicunque non est cur ipse Adamus sit prius electus ob ipsam rationem, sed satis est, quod fuerit simul electus cum aliis ut membrum cum illis ejusdem capitis Christi.

Respondeo secundò, negando majorem; falsò enim supponitur solam rationem capitis præcisè sumptam sufficere ad inducendam prioritatem, imò potius inducere similitatem cum membris, ut cum illis constituerit integrum corpus. Unde ad probationem dicimus, Christum Dominum fuisse quidem prius electum, non tamen ex eo præcisè, quod fuerit caput morale hominum, sed quia illis meruit electionem; causa autem meritoria semper est prior, ut potè efficiens, & influens moraliter.

Dico 2. Omnes alii homines fuerunt etiam in eodem signo sine ulla prioritate electi. Ita P. Soar. & P. Tanner. cit. Probatur primò, quia etiam inter illos nullum datur fundamentum, ut dicamus eos electos fuisse in diversis signis; neque ulla dependencia, aut congruentia, qua possit considerari ex parte objecti; sed ex hac ratione diximus, Adamum, non prius, sed simul cum aliis fuisse electum; ergo &c.

Probatur secundò, quia si daretur prioritas inter electiones aliorum ad gloriam, etiam daretur inter electionem unius, & electionem alterius; sed hoc non est dicendum; siquidem ad id necesse erat, ut gloria unius haberet se per modum finis respectu alterius, cum ordo intentionis sit secundum rationem finis, & mediorum; unus autem electus, aut ejus gloria non est finis gloriae alterius, cum omnes sint ejusdem ordinis, & immediate subordinati ad Christum, & Deum iuxta illud 1. Cor. 3. 23 *Omnia vestra sunt, vos autem Christi, Christus autem Dei;* ergo &c.

Probatur tertio, quia Deus intendit prædestinationem electorum per modum unius corporis, regni, & civitatis iuxta illud ad Rom. 12. 5. *Multi unum corpus sumus in Christo.* Et Apoc. 5. 10. *Fecisti nos Deo nostro regnum.* Et Apoc. 21. 2. *Vidi sanctam Civitatem Jerusalēm:* idque sub uno capite, & Rege Christo; ergo similiter intendit omnia membra, ex quibus ipsum corpus constat, & quia ut cives per te ad idem regnum, & civitatem pertinent.

Dices: Aliqui justi fuerunt causa, ut alii salvarentur, & nascerentur; sic enim oratio D. Stephani fuit causa ut D. Paulus converteretur, & salvaretur, adeò ut D. Aug. dicat, non salvandum Apostolum, nisi Stephanus pro illo orasset: sic etiam intercessio D. Nicolai Episcopi fuit causa ut nasceretur, & salvaretur D. Nicolaus Tolentinus; siquicunque de aliis; sed omnis causa est prior suo effectu; ergo illi fuerunt prius electi. Respondeo negando consequentiam; solum enim probat argumentum, dari aliquam prioritatem inter actus divinos verfantes circa media ad salutem in ordine ad ejus executionem: non ita vero inter actus versantes circa finem, nempe gloriam, quam Deus omnibus simul intendit; neque enim gloria D. Pauli fuit dependens ab oratione D. Stephani, sed Deus eum absolutè elegit ad illam, licet in executione asequendam media illa oratione; siquicunque de aliis.

Tom. I.

Ti. 2

Dico

616. Dico 3. Virgo Sanctissima electa fuit ad gloriam in eodem signo cum aliis praedestinatis. Ita P. Soar. P. Tanner. P. Ruiz cit. quatenus dicunt, omnium electionem (uno excepto Christo Domino) fuisse in eodem signo. Probatur, quia gloria aliorum praedestinatorum nullam habet dependentiam causae, neque finalis, neque meritoriae, neque exemplaris à gloria Virginis Sanctissimæ; siquidem nostra gloria, neque est propter gloriam Virginis tanquam propter finem; neque ex illa, tanquam ex causa meritoriae; neque ad instar illius tanquam ad exemplar; sed ubi nulla datur dependentia, aut congruentia ex parte objecti, nulla datur prioritas, & posterioritas in actibus divinis; ergo neque sic dabitur in electione Virginis Sanctissimæ comparata cum electione aliorum hominum.

617. Oppositum tenet P. Salazar de Concept. Virginis, & aliqui Recentiores: pro quibus: Argues 1. Ecclesia accomodat Virginis Sanctissimæ illud Prov. 8. 22. Dominus posedit me in inicio viarum suarum, antequam quidquam ficeret a principio. Et illud Ecclesiast. 24. 5. Ego ex ore Altissimi prodidi, primogenita ante omnem creaturam. Et infra 9. In omni populo, & in omni gente primatum tenui. Et infra 14. Ab initio, & ante facula creatum; sed hæc, & similia testimonia non procedunt de productione Virginis in tempore, ut per se notum est; ergo de ejus electione, quæ cum fuerit aliarum electionum initium, non potuit non esse prius. Confirmatur auctoritate Patrum, nam D. Bernardin. Senensi. serm. 15. de Beata Virgine: Tu, inquit, ante omnem creaturam in mente Dei praedestinata fuisti. Et idem significant D. Anselm. Rupert. & alii.

618. Respondeo illa verba in solo sensu allegorico accommodari Virginis Sanctissimæ, sicutque lumenanda non esse pro omnimodo prioritate, sed tantum quod fuerit ab æterno electa; utrum vero fuerit in hoc, aut in illo signo, non resolvunt Patres, sed relinquunt. Theologis resolvendum juxta majorem congruentiam. Illi autem Patres explicari debent (sicut etiam explicari possunt citata Scriptura loca, aliaque similia,) de antecedentia Virginis secundum dignitatem, & excellentiam, ut supra dictum est respectu Christi Domini juxtam modum loquendi Scripturæ, quæ Joan. 1. 30. de Christo: Qui, ait, ante me factus est, quia prior me erat; & tamen Christus fuit conceptus, & natus post Joannem, qui hæc de illo dicebat. Addo, dici etiam posse Sanctos Patres locutos fuisse de antecedentia Virginis respectu actualium productorum aliarum creaturarum, quasi dicerent, electionem Virginis non fuisse de novo, & in tempore factam post existentiam aliarum creaturarum, sed ab æterno, & ante omnium illarum existentiam.

619. Argues 2. Virgo Sanctissima simul cum Christo meruit electionem omnium praedestinatorum, illa de conguo, Christus autem de condignis enim constat ex Arnold. Carnot. quatenus dicit, Virginem juxta Crucem Redemptionis nostræ consummare Mysterium: & ex Guillel. in Cant. aliisque Patribus apud P. Salazar. cit. afferentibus Virginem simul commoriendo Christo martyrem fuisse, & simul cum illo redemisse mundum, quatenus cum illo pro hominibus mortuo simul mortua quodam modo fuit; sed omnis causa est prior suo effecta, & ad illum præsupponitur; ergo etiam electio Virginis fuit præsupposita ad electionem aliorum electorum; neque enim eis meruit electionem, nisi per merita

supernaturalia, & haec supponebant jam electionem ipsius Virginis ad gloriam in intentione.

Respondeo negando majorem; non enim constat de tali merito Virginis, neque ab Scripturis, neque à Conciliis. Ad probationem dicimus, eos Patres (sicut & alios, si qui sunt alii) locutos fuisse in sensu minus proprio, quatenus scilicet, nobis dedit Filium Redemptorem nobis electionem illam merentem; non autem quod nobis in rigore meruerit illam per suam merita, aut nos redemerit; aliqui cum ipsa sit etiam electa, & redempta, etiam ex propriis meritis esset electa, & se ipsam redimeret, quod illi non admittunt. Accedit, quod etiam contra ipsos Patres sint alii, qui clare dicunt, Virginem Sanctissimam fuisse eodem actu simul electam cum aliis hominibus, ut pater ex supra dicit.

Argues 3. Medium fini propinquius debet semper prius eligi; sed Virgo fuit medium propinquius ad Christi gloriam consequendam, ut finem proximum, utpote ejus Mater, & ad Deum gloriam, ut finem remotum ob singulare excellentias à Deo acceptas, & incomparabilem excessum supra omnes alias creatureas; ergo debuit prius eligi. Respondeo distingendo majorem: debet semper prius eligi, si sit medium propinquius in ratione causalitatis finalis, aut alicuius subordinationis; concedo majorem: in ratione solius excellentiarum, & naturæ; nego majorem: Virgo autem, licet sit propinquior gloriæ Dei, & Christi Filii ratione excellentiarum, & naturæ; non ita est in ratione alicuius causalitatis, quam exercet circa gloriam aliorum hominum; neque enim est causa meritoria illius quod primam electionem, neque ejus finis, neque ipsa hominum gloria ipsius Virginis gloria in aliqua ratione subordinatur, sicque non est cur in illa admittamus eam prioritatem.

Instabis: Virgo Sanctissima dicitur causa imperatoria nostra salutis; multi enim illius precibus, & intercessione salvantur, & speramus salvari; ergo sub hac ratione electio nostra illius electioni subordinatur; consequenterque fuit prius electa. Respondeo Virginem Sanctissimam dici quidem causam imperatoriam nostre salutis, in ordine tamen executionis, sive salutis in re consequenda; non vero in ordine intentionis, ac primæ electionis, sive gloriae primæ intentæ. Unde si ex nostra salute maxima in ipsa Virginem resultat gloria, quatenus ipsius intercessione salvamur, id est, quia ipsa fuit principium medium à Deo electum, & preparatum, ut per ipsam Virginem gloriam in executione assequamur, & non quia aliquo modo fuerit causa nostra primæ electionis ad gloriam.

Argues 4. Ex P. Soar. & communis Theologorum constat mensuram privilegiorum Virginis esse Divinam Omnipotentiam juxta illud Luc. 1. 49. Quia fecit mihi magna qui potens est; sed quod sit prius electa non est privilegium excedens Omnipotentiam Divinam; cum jam fuerit concessum Christo Domino: immo videtur concessum ipsi Virginis, de qua dicit Ecclesiæ illud: Elegit eam Deus, & prælegit eam; ergo &c. Respondeo majorem esse veram de privilegiis, quæ fundantur in aliquo, quod quasi debitum convenit Virginis; non ita tamen de aliis, quæ sic non fundantur; siquidem non omne privilegium possibile ei conceditur; cum autem illa prioritas non fundetur in aliquo, quod Virginis debeatur, sed in dependentia, aut subordinatione unius electionis ab alia, & haec non detur in electione, sive gloria aliorum praedestinatorum respectu electionis, sive gloria Virginis,

id est

ideò in ea non debet admitti illa prioritas electionis, licet admittatur in Christo, quatenus nobis meruit ipsam electionem, & erga illum datur ea dependentia. Accedit, quod illa prioritas non est tantum excellentia, ut necessariò debeat admitti in Virgine, cum etiam in Christo non admittatur respectu Angelorum, prout supra diximus; & si in eo admittitur respectu hominum, non idèò est, quia magnam continet excellentiam, sed quia ibi datur supra dicta dependentia. Ad illud, quod de Beatisimā Virginē canit Ecclesia dicimus, intelligendum est de preselectione ad singulares excellentias, ad quas Deus p̄r̄ alii elegit Virginem Sanctissimam.

624. Argues. Homines fuerūt electi ex meritis Christi absolute futuri, & in particulari clare, ac distinctè prævisi; sed talia merita ut sic supponunt existentiam Christi, & hæc existentiam Virginis, quæ est ejus Mater; ergo etiam electio hominū supponit electionem Virginis, cum Virgo non fuerit electa ad esse sine electione ad gloriam. Respondeo primò argumentum, si valet, etiam probare, Virginem non fuisse electam ex meritis Christi; siquidem hæc supponunt existentiam Christi, & existentia Christi supponit existentiam, con sequenterque electionem Virginis; sed hoc non probat, ut ipsi Adversarii non admittunt; ergo neque illud, quod intendit.

625. Respondeo secundò, homines fuimus electos ex meritis Christi prævisis quoad substantiam, non tamen quoad omnes circumstantias in particulari, per quas postea in effectu consequuti sunt gloriam; merita autem Christi quoad substantiam supponunt etiam existentiam Christi quoad substantiam tantum, & non quoad omnes ejus circumstantias in particulari, quarum una est existentia Virginis ut Matris.

626. Instabis: Christus Dominus fuit prædestinatus ad esse, ut Filius Virginis, & ut talis nobis meruit electionem ad gloriam; sed non potuit intelligi Filius Virginis, quin simul intelligeretur existens Virgo Mater; siquidem relatio Fili, & Matris sunt simul natura, & supponunt extrema existentia; ergo &c. Respondeo negando majorem; nam Christus fui primo prædestinatus ad esse ut hic homo tantum, & nos fuimus electi etiam primò ex meritis ipsius Christi, ut erat hic homo, qui prout sic non supponit Virginem Matrem, sed folum supponit productus per primam actionem independenter à Matre, licet postea sit decretus, & intelligatur productus per aliam actionem dependenter à Matre, ut ejus Filius, prout alibi diximus, & suo loco dicemus.

627. Argues 6. Virgo Sanctissima priùs fuit electa ad gloriam, quā ad Maternitatem; sed priùs fuit electa ad Maternitatem, quā alii ad gloriam; ergo à fortiori priùs fuit electa ad gloriam, quā alii ad gloriam fuerint prædestinati. Respondeo negando minorem; nam si alii fuissent ad gloriam electi post electionem Virginis ad Maternitatem, essent etiam ad illam electi ex meritis Christi ut Fili Virginis, contra id, quod modò diximus. Unde post electionem Christi Domini ad gloriam ut caput, omnes alii fuerunt simul cum Virginē Sanctissima electi ex meritis ipsius Christi ad gloriam in effectu consequendam per propria merita, quæ cùm in Virginē Sanctissimā jam essent merita Matris, idèò illam ad longè excellentiorem gloriam supponerent electam, & post talem electionem simul cum aliorum electione factam, statim fuit Virgo Sanctissima electa ad dignitatem Matris

habendam etiam per sua merita jam tunc conditionatè prævisa, ut patet ex illo Ecclesiæ: Ut dignum Filii tui habitaculum effici merererur, &c. sicutque Virgo Sanctissima non fuit priùs aliis electa ad gloriam.

Instabis: Finis semper intenditur priùs, & postea eliguntur media; sed finis omnium perfectiōnum, & gratiarum Virginis fuit Maternitas; siquidem propter illam sunt ei collatae omnes alię excellentię, & illa ad hunc gratię, & glorię cumulum evicta est, non ut feminat tūcum, sed jam ut Matrē; ergo priùs electa fuit ad Maternitatem. Respondeo ad minorem, Maternitatem esse tantum finem medium, finis enim ultimus fuit gloria, ad quam fuit electa. Unde argumentum solum probar, tuisse priùs electam ad dignitatem Matris, quā ad gratiam, & alia dona, quæ sunt media ad illam consequendam; non tamen tuisse priùs electam ad ipsam Maternitatem, quā ad gloriam; hæc enim, cùm sit finis ultimus, priùs fuit intenta; neque Virgo ad illam fuit electa propter Maternitatem, sed propter gloriam Dei.

S E C T I O XXIX.

Vtrum Deus preparaverit media necessaria ad salutem infallibiliter consequendam?

DVERTES media ad salutem consequendam alia esse communia, & alia particularia: Communia sunt, quæ toti communitatī præparantur, ut sunt respectu Angelorum omnes gratiæ, & auxilia eis data; & respectu hominum sunt Baptismus, & alia Sacra menta, prædicatio Evangelii cum præparatione auxiliū interni necessarii ad fidem obtinendam; inter quæ numerari potest gratia originalis data toti communitatī in primo parente ante lapsum. Particularia sunt, quæ cuilibet in particulari, & non omnibus æqualiter præparantur, & hæc sunt in duplice genere: Primi generis sunt, quæ sunt à solo Deo sine cooperatione liberi arbitrii; qualia sunt prima vocatio, sanctificatio in utero matris, auxilia prævenientia, quæ Deus hominibus confert abfque ullo eorum merito, ac dispositione, & similia, ad quod genus pertinet etiam effectus quidam singulariter Providentia Dei, quam Deus singulariter exercet circa electos, ut auferre occasiones peccandi, & offerre occasiones merendi. Secundi generis sunt, quæ sunt à Deo, dependent tamen à libera cooperatione voluntatis, qualia sunt omnes actus humani supernaturales, ad quos spectant omnes effectus, qui ab illis dependent, ut est remissio peccati in adulto, &c. Deinde inter hæc sunt alia, quæ non supponunt peccatum necessariò, ut sunt actus Fidei, Spei, Charitatis, &c. & alia, quæ illud necessariò supponunt, aut proprium, ut poenitentia, aut alienum, ut martyrium. Hoc posito.

Difficultas 1. Utrum omnia hæc media sint electis præparata? Affirmative. Ita P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 13. an. 1. & alii. Probatur, quia Angelis, & hominibus electis fuerunt hujusmodi media præparata; siquidem Angeli secundum probabilem sententiam per gratias, & auxilia eis in instanti sua creationis data, ita fuerunt præventi, ut pro eo non peccarent, imò ita fuerunt excitati, ut infallibiliter converterentur ad D̄eum, disponendo se